

Dátum: 13. 8. 2010

Zdroj: Hnonline / Slovensko

Autor: Andrea Szöcssová, Jna Jkubíková

<http://hnonline.sk/slovensko/c1-45620690-bielikova-pre-hn-chcete-byt-geniom-zapnite-cely-mozog>

Rozhovor. Jedna z najmladších profesoriek v odbore programové a informačné systémy na FIIT STU Mária Bielíková pre HN:

Bielíková pre HN: Chcete byť géniom? Zapnite celý mozog

Ste zástankyňou toho, že by sa informatici mali venovať umeniu a študenti umeleckých škôl matematike. Prečo?

Pretože to pomáha.

V čom?

Ľudia, ktorí v sebe pestujú rozmanitosť, a tým pádom precvičujú obe polovice mozgu, dosahujú lepšie výsledky. Je mi jasné, že nemôže byť každý dobrý vo všetkom. To by ani nebolo zdravé. Ale to neznamena, že by sme sa nemali zaujímať o veci širšie.

Osvedčili sa vám tieto predpoklady pri práci so študentmi? Ste profesorkou v odbore programové a informačné systémy na Slovenskej technickej univerzite.

Podľa mojich skúseností najlepší študenti, a teraz tým nemyslím študijné výsledky, ale kreativitu a z toho vyplývajúce výsledky, sú väčšinou tí, ktorí z času na čas zídu do divadla, hrajú na gitare, prečítajú si knihu či športujú.

Funguje to aj opačne?

Ak by sa umelci neodmietali učiť matematiku, mohli by byť lepší, ako sú. Alebo inak, tí, ktorí ju neodmietajú, sú lepší, ako by boli bez nej. Verím tomu. Veď sa pozrite do histórie - najväčší hudobní génovia mali vzťah k matematike. Inštinkt im pomáhal vytvárať kombinácie, ktoré by bez matematického "tréningu" len ťažko vytvorili, a to všetko často aj bez toho, aby si to priamo uvedomovali.

Znie to jednoducho, prečo to teda v školstve takto nefunguje?

Pretože často tieto veci odmietame. Mňa napríklad trápi to, že sa zo stredných škôl vytráca matematika. Tí, ktorí majú humanitné vedy, ju nemajú radi a môžu sa jej vyhnúť. To však nie je riešenie, vyhnúť sa tomu, čo mi veľmi nejde. Takisto ako keď sa škrtnie na technických školách hudobná a výtvarná výchova. Ochudobňujeme sa tým. Vždy, keď prestaneme nejaký orgán či časť mozgu používať, tak nám zakrpatie. A keď sme niečo vedeli slabo, bez tréningu to budeme vedieť ešte slabšie. Vidíme to názorne pri svaloch, keď ich nepoužívame, čo sa s nimi stane. A to neplatí len o svaloch.

Často používate slovo prepojenie; čo si pod týmto pojmom máme predstaviť?

Prepojenie medzi hocičím. Nezaoberám sa veľmi tým, ako to v mozgu reálne funguje - na to máme iných odborníkov, a či sa vytvorí nejaké fyzické prepojenie medzi nervami. Keď chce byť človek v niečom dobrý, nestačí mu mať poznatky, ale treba vedieť, čo s čím súvisí a ako ich využívať. A o to sa starajú práve tieto prepojenia.

Máme teda vďaka nim väčší potenciál?

Najviac najlepších vecí vymyslíme tak, že o tom ani vlastne nevieme. Príde to zrazu. Napríklad vďaka otázke alebo spojeniu, ktoré začujeme, a zrazu je to tu - prečo by sa to nedalo urobiť takto - a to je práve vďaka prepojeniam.

Asi na tom niečo bude. Vaši študenti získali mnohé prestížne ocenenia...

Nie je to len moja zásluha. Keď máte skvelých študentov a podarí sa ich motivovať tak, že tí dobrí priťahujú ďalších a motivujú sa aj medzi sebou. Zároveň potrebujete mať žičlivé prostredie, a také na u nás fakulte určite máme.

Ktoré úspechy študentov vás tešia najviac?

To sa nedá takto povedať, teším sa zo všetkých. Spomeniem Imagine Cup 2008 v Paríži, kde sme sa umiestnili v celosvetovom finále v kategórii softvérový návrh na druhom mieste z 300-tisíc účastníkov z celého sveta.

To už je úspech. O aký projekt išlo?

Téma bola využitie informačných technológií pre životné prostredie. Študenti vymysleli to, čo by pomohlo každej domácnosti alebo aj úradu - lacné zariadenie, merač spotreby v domácnosti, ktorý ukazuje, kde šetriť, kedy si kúpiť nové zariadenie. To, že nápad bol naozaj zaujímavý a v správnom čase, dokazuje tiež následný záujem viacerých významných firiem o túto tému, napríklad aj Google.

Vraveli ste, že takéto úspechy sú aj o motivácii. Ako motivujete mladých ľudí?

Nasľubujem im všeličo (smiech).

Napríklad?

Že to bude zábava, že keď urobia niečo zaujímavé, veľa sa naučia, no tiež si to zapíšu do životopisu. Ak ich "namotáte", tí ďalší dobrí prídu, to ich spája. V našej výskumnej skupine sú bakalári, magistri aj doktorandi a navzájom sa ťahajú.

A čo vy? Čím motivujete samu seba?

To je ťažké. Nejako sa to u mňa už vyvinulo. Nikdy som nad tým nerozmýšľala.

Ako sa staráte o rozmanitosť vašich prepojení?

Rada fotím, čítam, počúvam hudbu.

Takže to všetko poctivo praktizujete...

Snažím sa (smiech).

Letný dotazník HN

Vaše vysnívané povolanie?

Nemala som.

Čo najbláznivejšie ste v živote urobili?

Asi keď sme sa rozhodli na internátoch spať na pingpongových stoloch. Aj keď možno najbláznivejšie bolo ostať po skončení školy na univerzite, hoci som to vôbec nemala v pláne.

Vaše najkrajšie leto?

V Bratislave, keď som skončila školu, leto po nežnej revolúcii, mali sme krásneho syna Martina (teda aj máme) a čakali druhého, bolo veľmi teplo, tešili sme sa na prírastok a chodili sme na zmrzlinu.

Čo si predstavíte pod pojmom absolútny relax?

Nechať unášať svoje telo v nádhernom objatí.

Životný cieľ, ktorý ste si ešte nesplnili?

Neviem, ešte som celkom neprišla na to, čo je môj životný cieľ.

[Článok v tlačenej verzii Hospodárskych novín](#) (pdf, 377 kB)